

PROJPRZEM MAKRUM S.A.

**ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 9 MIESIĘCY 2018 ROKU ZAKOŃCZONE DNIA 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU**

Bydgoszcz, 15 listopada 2018

Spis treści

Wybrane dane finansowe.....	3
Śródroczny skrócony rachunek zysków i strat.....	4
Zysk (strata) na jedną akcję.....	4
Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	4
Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	7
Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	8
Dodatkowe noty objaśniające.....	9
1. Informacje ogólne.....	9
2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.....	9
2.1 Oświadczenie o zgodności.....	10
2.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego.....	10
3. Istotne zasady (polityka) rachunkowości.....	11
4. Zmiana szacunków, zasad (polityki) rachunkowości i korekty prezentacyjne.....	13
4.1 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości.....	13
4.2 Zmiana szacunków i korekty błędów.....	16
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	16
6. Sezonowość działalności.....	20
7. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	20
8. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	23
9. Przychody i koszty.....	23
9.1 Zmiany w umowach o usługę budowlaną.....	25
10. Podatek dochodowy.....	26
11. Rzeczowe aktywa trwałe.....	28
12. Aktywa niematerialne i Wartość firmy.....	28
13. Nieruchomości inwestycyjne.....	29
14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	30
15. Zapasy.....	31
16. Należności i pożyczki.....	32
16.1 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	33
17. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych.....	35
18. Rezerwy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	35
19. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	36
20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	37
21. Inne istotne zmiany.....	37
21.1 Kapitałowe papiery wartościowe.....	37
21.2 Sprawy sądowe.....	38
21.3 Zobowiązania warunkowe.....	38
21.4 Zobowiązania inwestycyjne.....	39
21.5 Kapitał własny.....	39
21.6 Zarządzanie kapitałem.....	39
21.7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	40
21.8 Inne wybrane ujawnienia wymagane przez MSR 34.....	40
21.8.1 Zysk przypadający na jedną akcję.....	40
21.9 Leasing.....	40
22. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	41
23. Instrumenty finansowe.....	42
24. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych.....	42
25. Działalność zaniechana.....	42
26. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	42
27. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	44

Wybrane dane finansowe

	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	od 01.01 do 31.12.2017 (przekształcone)	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	od 01.01 do 31.12.2017 (przekształcone)
	tys. PLN			tys. EUR		
Rachunek zysków i strat						
Przychody ze sprzedaży	88 835	76 886	112 492	20 926	17 992	26 416
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	14 498	8 230	10 798	3 415	1 926	2 536
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	7 376	7 750	9 745	1 737	1 814	2 288
Zysk (strata) netto	6 127	5 640	6 783	1 443	1 320	1 593
Zysk na akcję (PLN)	1,02	0,94	1,13	0,24	0,22	0,27
Średni kurs PLN / EUR w okresie	X	X	X	4,2452	4,2734	4,2585
Rachunek przepływów pieniężnych						
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	19 162	7 083	9 796	4 514	1 657	2 300
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(9 980)	(17 060)	(18 167)	(2 351)	(3 992)	(4 266)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(8 295)	6 931	5 513	(1 954)	1 622	1 295
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	873	(2 580)	(2 861)	206	(604)	(672)
Średni kurs PLN / EUR w okresie	X	X	X	4,2452	4,2734	4,2585
Bilans						
Aktywa	149 735	151 410	157 080	36 775	35 137	37 661
Zobowiązania długoterminowe	4 117	11 276	6 009	964	2 617	1 441
Zobowiązania krótkoterminowe	51 769	47 120	56 767	12 120	10 935	13 610
Kapitał własny	93 849	93 014	94 304	21 971	21 585	22 610
Kurs PLN / EUR na koniec okresu	X	X	X	4,2714	4,3091	4,1709

Pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu okresów kurs ten wyniósł:

01 stycznia do 30 września 2018: 1 euro = 4,2452 złotych
 01 stycznia do 30 września 2017: 1 euro = 4,2734 złotych
 01 stycznia do 31 grudnia 2017: 1 euro = 4,2585 złotych

Pozycje bilansowe przeliczono wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu dni bilansowych kurs ten wyniósł:

30 września 2018: 1 euro = 4,2714 złotych
 30 września 2017: 1 euro = 4,3091 złotych
 31 grudnia 2017: 1 euro = 4,1709 złotych

Śródroczny skrócony rachunek zysków i strat

	nota	od 01.07 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.07 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)
Działalność kontynuowana					
Przychody ze sprzedaży	7/9	32 042	88 835	24 539	76 886
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		31 836	86 780	23 833	75 707
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		206	2 055	706	1 179
Koszt własny sprzedaży	9	25 233	71 974	20 386	62 972
Koszt sprzedanych produktów i usług		24 809	69 658	19 927	61 878
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		424	2 316	459	1 094
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		6 809	16 861	4 153	13 914
Koszty sprzedaży	9	1 091	2 757	1 581	3 727
Koszty ogólnego zarządu	9	2 649	8 699	1 697	6 447
Pozostałe przychody operacyjne	9	79	1 566	4 737	5 172
Pozostałe koszty operacyjne	9	26	277	(203)	204
Straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (wpływ wdrożenia MSSF 9)	4/9	(7 597)	(7 804)	361	478
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		10 719	14 498	5 454	8 230
Przychody finansowe	9	(373)	337	138	649
Koszty finansowe	9	5 680	7 458	(38)	1 130
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		4 666	7 376	5 631	7 750
Podatek dochodowy	10	587	1 249	1 133	2 110
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		4 079	6 127	4 498	5 640
Zysk (strata) netto		4 079	6 127	4 498	5 640

Zysk (strata) na jedną akcję

Wyszczególnienie	nota	od 01.07 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.07 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)
<i>z działalności kontynuowanej</i>	21.8.1				
- podstawowy		0,68	1,02	0,75	0,94

Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

	od 01.07 do 30.09.2017 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.07 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)
Zysk (strata) netto	4 079	6 127	4 498	5 640
Inne całkowite dochody			-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży: - dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	-	-	(1)	(1)
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	-	-	-	-
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-	-	(1)	(1)
Całkowite dochody	4 079	6 127	4 497	5 639

Na dzień 30.09.2018 roku nie wystąpiły pozycje wyceniane przez kapitał z aktualizacji wyceny.

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 44

Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	nota	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Aktywa trwałe			
Wartość firmy	12	28 620	28 620
Aktywa niematerialne	12	2 998	3 325
Rzeczowe aktywa trwałe	11	21 596	28 510
Nieruchomości inwestycyjne	13	11 809	22 038
Inwestycje w jednostkach zależnych	17	9 786	4 286
Należności i pożyczki	16	1 797	-
Pozostałe należności długoterminowe	16	2 078	1 347
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	-	-
Aktywa trwałe		78 684	88 126
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	22 243	15 455
Aktywa z tytułu umowy	9.1/16	11 931	8 644
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	20 137	40 059
Pożyczki	16	1 412	2 503
Pochodne instrumenty finansowe		-	412
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	21.1	8	91
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	224	130
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21.7	1 442	583
Aktywa obrotowe		57 397	67 877
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	14	13 654	1 077
Aktywa razem		149 735	157 080

PROJPRZEM MAKRUM S.A.
 Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe
 za okres 9 miesięcy 2018 roku zakończone dnia 30 września 2018 roku
 (w tysiącach PLN)

Pasywa	nota	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	21.5	5 983	5 983
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		49 959	49 959
Kapitał zapasowy		4 357	897
Kapitały rezerwowe		29 757	36 402
Zyski zatrzymane:	4	3 793	1 064
- zysk (strata) z lat ubiegłych	4	(2 333)	(6 794)
- zysk (strata) netto	4	6 127	7 858
Kapitał własny		93 849	94 304
Zobowiązania długoterminowe			
Leasing finansowy	21.9	890	3 154
Pozostałe zobowiązania	20	1 637	1 589
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	1 341	1 007
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	18	249	259
Zobowiązania długoterminowe		4 117	6 009
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20	21 789	32 580
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	10	369	1 378
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	19	17 583	17 096
Leasing finansowy	21.9	2 584	2 037
Pochodne instrumenty finansowe		37	-
Zobowiązania z tytułu umowy	9.1/20	4 742	-
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	18	2 654	1 665
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	18	2 011	2 011
Zobowiązania krótkoterminowe		51 769	56 767
Zobowiązania razem		55 886	62 776
Pasywa razem		149 735	157 080

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego
 załączone na stronach od 9 do 44

Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	nota	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		7 376	7 750
<i>Korekty:</i>			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	11	1 891	1 509
Odpisy aktualizujące aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		-	186
Amortyzacja aktywów niematerialnych	12	327	503
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		6 000	
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	13	35	-
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat		432	
Zysk (strata) z aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	(219)
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych		42	(5 382)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		5	-
Koszty odsetek		252	(118)
Inne korekty		(229)	(196)
Korekty razem		8 755	(3 717)
Zmiana stanu zapasów		(6 788)	2 783
Zmiana stanu należności	24	19 191	(6 380)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw	24	(8 809)	8 117
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(94)	(752)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów		4 742	(577)
Zmiana stanu należności z tytułu umów		(3 287)	-
Zmiany w kapitale obrotowym		4 955	3 192
Zapłacony podatek dochodowy		(1 924)	(140)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		19 162	7 083
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	11	(898)	(990)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		-	1 458
Wydatki netto na nabycie jednostek zależnych; wpłaty oraz dopłaty do kapitału	17	(12 455)	(17 226)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	14	3 480	3 106
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych	16	3 468	9 390
Pożyczki udzielone	16	(3 660)	(13 762)
Wpływy z pozostałych aktywów finansowych		-	750
Otrzymane odsetki	16	85	214
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(9 980)	(17 060)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		6 918	11 660
Spłaty kredytów i pożyczek		(6 431)	(4 007)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 681)	(529)
Odsetki zapłacone		(520)	(193)
Dywidendy wypłacone	8	(6 581)	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(8 295)	6 931
Przepływy pieniężne netto razem		887	(3 048)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		873	(2 580)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		583	3 441
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych		(14)	(17)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	21.7	1 442	860

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego
załączone na stronach od 9 do 44

Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej*	Kapitał zapasowy	Kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Saldo na dzień 1 stycznia 2018 roku	5 983	49 959	897	36 402	1 638	94 878
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(574)	(574)
Saldo na dzień 1 stycznia 2018 roku - przekształcone	5 983	49 959	897	36 402	1 064	94 304
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)						
Dywidendy - z zysku za 2017 rok	-	-	-	-	(6 581)	(6 581)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał - pokrycie straty za 2016 rok z kapitału rezerwowego	-	-	-	(4 645)	4 645	-
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał zapasowy - zysk za 2017 rok	-	-	1 460	-	(1 460)	-
Przekazanie kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy	-	-	2 000	(2 000)	-	-
Razem transakcje z właścicielami	-	-	3 460	(6 645)	(3 396)	(6 581)
Zysk netto za okres od 01.01 do 30.09.2018 roku	-	-	-	-	6 127	6 127
Całkowity dochód za okres od 01.01 do 30.09.2018	-	-	-	-	6 127	6 127
Saldo na dzień 30 września 2018 roku	5 983	49 959	4 357	29 757	3 793	93 849

	Kapitał podstawowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej*	Kapitał zapasowy	Kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Saldo na dzień 1 stycznia 2017 roku	5 983	49 959	897	36 401	(5 476)	87 764
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(390)	(390)
Saldo po korektach	5 983	49 959	897	36 401	(5 866)	87 374
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)						
Zysk netto za okres od 01.01 do 30.09.2017 roku	-	-	-	-	6 004	6 004
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(364)	(364)
Całkowity dochód za okres od 01.01 do 30.09.2017	-	-	-	-	5 640	5 640
Saldo na dzień 30 września 2017 roku	5 983	49 959	897	36 401	(226)	93 014

*Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej jest elementem kapitału zapasowego

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

PROJPRZEM MAKRUM S.A. („Spółka”, „Emitent”) jest spółką akcyjną z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Bernardyńskiej 13, której akcje znajdują się w publicznym obrocie.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze przekształcone na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów i rachunek zysków i strat oraz noty do sprawozdania z całkowitych dochodów i rachunku zysków i strat obejmują dane za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku, które nie były przedmiotem badania przez biegłego rewidenta. Dane za okresy porównawcze zostały przekształcone zgodnie z informacją w notcie 4.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000024679. Spółce nadano numer statystyczny REGON 002524300.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja konstrukcji metalowych PKD 2511.Z,
- roboty związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych PKD 4120.Z,
- roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej PKD 4299.Z,
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych PKD 4322.Z,
- realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 4110.Z.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki za okres 9 miesięcy zakończone 30 września 2018 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji.

Spółka sporządziła również śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku, które dnia 15 listopada 2018 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji.

Śródroczny wynik finansowy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku.

2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych (PLN), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze sprawozdaniem finansowym Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 29 marca 2018 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres 12 miesięcy. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe PROJPRZEM MAKRUM S.A. „śródroczne sprawozdanie finansowe”, („sprawozdanie finansowe”) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe przedstawia sytuację finansową Emitenta na dzień 30 września 2018 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2017 roku, wyniki jej działalności za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku i 2017 roku oraz przepływy pieniężne za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku i 2017 roku.

Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku podlegały badaniu, sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok 2017 została wydana w dniu 29 marca 2018 roku.

2.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN.

3. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 roku:

Spółka zastosowała po raz pierwszy MSSF 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”) oraz MSSF 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). Zgodnie z wymogami MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa Spółka ujawniła opis rodzaju oraz skutki zmiany zasad (polityki) rachunkowości w dalszej części Sprawozdania. Informacje na temat MSSF 15 oraz MSSF 9 zostały szerzej zaprezentowane w notce 4.

Pozostałe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje

a) Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry
Interpretacja wyjaśnia, że dniem zawarcia transakcji do celów ustalenia kursu wymiany, który ma zostać zastosowany w momencie początkowego ujęcia powiązanego składnika aktywów, wydatku lub dochodu (lub ich części), jest dzień, w którym jednostka początkowo ujmuje niepieniężny składnik aktywów lub niepieniężne zobowiązanie wynikające z wypłacenia lub otrzymania wynagrodzenia z góry. Jeżeli istnieje wiele przypadków wypłacenia lub otrzymania płatności z góry, wówczas jednostka określa dzień zawarcia transakcji w odniesieniu do każdego przypadku wypłacenia lub otrzymania płatności z góry.

Interpretacja nie ma istotnego wpływu na śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

b) Zmiany do MSR 40 Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany precyzują, kiedy jednostka dokonuje przeniesienia nieruchomości, w tym nieruchomości w budowie, do lub z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany wyjaśniają, że zmiana sposobu użytkowania następuje, w przypadku gdy dana nieruchomość spełnia lub przestaje spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnej oraz istnieją dowody świadczące o zmianie sposobu użytkowania. Sama tylko zmiana intencji kierownictwa w odniesieniu do sposobu użytkowania nie stanowi dowodu świadczącego o zmianie sposobu użytkowania.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

c) Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji celem wyjaśnienia następujących obszarów: uwzględnienie warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień w wycenie transakcji płatności w formie akcji rozliczanej w środkach pieniężnych, ujmowanie transakcji płatności w formie akcji charakteryzującej się rozliczeniem netto zobowiązań z tytułu podatku u źródła, ujmowanie modyfikacji transakcji płatności w formie akcji, która zmienia jej klasyfikację z rozliczanej w środkach pieniężnych na rozliczaną w instrumentach kapitałowych.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

d) Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe
Zmiany umożliwiają jednostkom, które prowadzą działalność ubezpieczeniową, odroczenie daty wejścia w życie MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 roku. Skutkiem takiego odroczenia jest, że zainteresowane jednostki mogą dalej sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującym standardem, tj. MSR 39.
Te zmiany nie dotyczą Spółki.

e) Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016

Zmiany precyzują, że jednostka, która jest organizacją zarządzającą kapitałem wysokiego ryzyka, funduszem wzajemnym, funduszem powierniczym lub inną podobną jednostką, w tym związanym z inwestycjami funduszem ubezpieczeniowym może zdecydować się na wycenę inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9. Jednostka dokonuje wyboru odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, w momencie początkowego ujęcia jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli jednostka, która sama nie jest jednostką inwestycyjną, posiada udział w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które są jednostkami inwestycyjnymi, jednostka ta może, stosując metodę praw własności, zdecydować się na utrzymanie wyceny według wartości godziwej stosowaną przez tę jednostkę stowarzyszoną lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, w odniesieniu do udziałów jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi, w jednostkach zależnych. Wyboru tego dokonuje się odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego w dniu a) początkowego ujęcia tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi; b) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie stają się jednostką inwestycyjną; c) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, stają się jednostką dominującą.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

f) Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016

Krótkoterminowe zwolnienia ze stosowania innych MSSF zawarte w paragrafach E3-E7 MSSF 1 zostały usunięte.
Zmiany nie mają istotnego wpływu na śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

1 stycznia 2019 roku wejdzie w życie nowy MSSF 16 „Leasing”.

Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu.

Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości.

Podejście księgowo do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17.

Spółka nie zakończyła jeszcze procesu analizy wpływu standardu na sprawozdanie finansowe.

4. Zmiana szacunków, zasad (polityki) rachunkowości i korekty prezentacyjne

4.1. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości, które zostały zaprezentowane w ostatnim sprawozdaniu finansowym Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku z wyjątkiem opisanych poniżej zmian wynikających z wejścia w życie nowych standardów, interpretacji oraz zmian standardów.

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Nowy standard zastąpił dotychczasowy MSR 39. Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:

a. inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik (z opcją ujęcia skutków wyceny w pozostałych całkowitych dochodach dla instrumentów kapitałowych);

przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów oraz charakteru przepływów z niego,

b. nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem, zwiększające możliwość wyznaczenia instrumentów jako pozycje zabezpieczające oraz likwidujące sztywne zasady wyznaczania efektywności w przedziale 80-125%,

c. nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym; ujęcie straty z tytułu utraty wartości według dotychczasowych zasad następowało dopiero, gdy wystąpiły obiektywne dowody utraty wartości, takie jak znaczące trudności finansowe dłużnika lub niedotrzymanie warunków umowy, np. opóźnienie w spłacie; nowy model zakłada, że już od momentu ujęcia aktywa finansowego jednostka szacuje oczekiwane straty kredytowe za pomocą 3-stopniowego modelu opartego na zmianach ryzyka kredytowego; standard przewiduje uproszczenia m.in. dla należności handlowych i aktywów z tytułu umowy.

Zarząd Spółki w sprawozdaniu finansowym poinformował, iż zastosowanie MSSF 9 odbędzie się retrospektywnie bez korekty danych porównawczych. W trakcie sporządzania sprawozdania finansowego za pierwszy kwartał Zarząd zmienił decyzję i zastosował pełną metodę retrospektywną.

Skutki zmian zostały opisane poniżej:

Do tej pory Spółka posiadała wyłącznie aktywa zakwalifikowane do kategorii „pożyczki i należności”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie zostały zakwalifikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, ponieważ analiza przeprowadzona przez Grupę na dzień pierwszego zastosowania standardu wykazała, że są utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a przepływy te są wyłącznie spłatą wartości nominalnej i odsetek. Zmiana kategorii nie wpłynęła na wartość aktywów Grupy oraz jej wynik finansowy wynik finansowy, poza efektem ujęcia oczekiwanych strat i korekt odpisów aktualizujących.

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorie i wartości bilansowe poszczególnych klas aktywów finansowych i zobowiązań finansowych były następujące:

Klasa aktywów finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 01.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 01.01.2018
Aktywa trwałe:				
Należności i pożyczki	pożyczki i należności	-	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-
Aktywa obrotowe:				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	pożyczki i należności	40 768	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	40 059
Pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	412	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	412
Pożyczki	pożyczki i należności	2 503	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 503
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	pożyczki i należności	583	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	583

Kategoria zobowiązań finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 01.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 01.01.2018
Zobowiązania długoterminowe:				
<i>Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne</i>	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	-	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	-
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	<i>wyceniane w wartości godziwej przez wynik</i>	-	<i>wyceniane w wartości godziwej przez wynik</i>	-
<i>Pozostałe zobowiązania</i>	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	1 589	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	1 589
Zobowiązania krótkoterminowe:				
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania</i>	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	32 580	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	32 580
<i>Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne</i>	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	17 096	<i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	17 096
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	<i>wyceniane w wartości godziwej przez wynik</i>	-	<i>wyceniane w wartości godziwej przez wynik</i>	-

Na sprawozdanie finansowe Spółki wpłynęły istotnie zmiany sposobu szacowania strat z tytułu ryzyka kredytowego dotyczącego należności, które zgodnie z MSR 39 były skategoryzowane jako „należności i pożyczki”, a zgodnie z MSSF 9 są wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Spółka zbudowała model służący do szacowania oczekiwanych strat z portfela należności. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z umowy zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu. Model dotyczący pozostałych aktywów zakłada dla instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczny lub ryzyko jest niskie, ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy. Spółka przyjęła, że znaczny wzrost ryzyka następuje m.in. gdy przeterminowanie płatności przekracza 30 dni. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego był znaczny, ujmuje się straty odpowiednie dla całego życia instrumentu. Spółka przyjmuje, że niewykonanie zobowiązania następuje, gdy przeterminowanie wynosi 90 dni lub wystąpiły inne okoliczności na to wskazujące.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług wynosił 12.910 tysięcy złotych. Korekta wprowadzona do wartości należności oraz zysków zatrzymanych na 1 stycznia 2018 roku wyniosła 709 tysięcy złotych, co skutkowało zwiększeniem wartości odpisu aktualizującego do kwoty 13.619 tysięcy złotych.

Ponadto Spółka wyodrębniła w sprawozdaniu z wyniku pozycje „Straty z tytułu oczekiwanych strat kredytowych”, które wcześniej prezentowane były w pozostałych kosztach operacyjnych.

Poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia MSSF 9 na zmianę klasyfikacji wyceny aktywów finansowych Spółki.

Aktywa	31.12.2017	Efekt wdrożenia MSSF 9	31.12.2017 (przekształcone)
Aktywa trwałe	88 126	-	88 126
<i>Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności</i>	40 768	(709)	40 059
Aktywa obrotowe	68 586	(709)	67 877
Aktywa razem	157 789	(709)	157 080
Pasywa	31.12.2017	Efekt wdrożenia MSSF 9	31.12.2017 (przekształcone)
<i>Zyski zatrzymane:</i>	1 637	(574)	1 064
- zysk (strata) z lat ubiegłych	(6 404)	(390)	(6 794)
- zysk (strata) netto	8 041	(184)	7 858
Kapitał własny	94 878	(574)	94 304
<i>Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	1 142	(135)	1 007
Zobowiązania długoterminowe	6 144	(135)	6 009
Zobowiązania razem	62 911	(135)	62 776
Pasywa razem	157 789	(709)	157 080

	30.09.2017 (niebadane, przekształcone)	Efekt wdrożenia MSSF 9	30.09.2017 (przekształcone)
<i>Działalność kontynuowana</i>			
Przychody ze sprzedaży	76 886	-	76 886
Koszt własny sprzedaży	62 972	-	62 972
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	13 914	-	13 914
Koszty sprzedaży	3 727	-	3 727
Koszty ogólnego zarządu	6 447	-	6 447
Zysk (strata) ze sprzedaży	3 740	-	3 740
Pozostałe przychody operacyjne	5 182	(10)	5 172
Pozostałe koszty operacyjne	243	(39)	204
Straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	-	478	478
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	8 679	507	8 230
Przychody finansowe	649		649
Koszty finansowe	1 130		1 130
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	8 199	449	7 750
Podatek dochodowy	2 195	85	2 110
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	6 004	(364)	5 640
Zysk (strata) netto	6 004	(364)	5 640

Wdrożenie MSSF 9 nie miało istotnego wpływu na rachunek przepływów pieniężnych oraz zysk na akcję.

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Nowy standard zastąpił dotychczasowe MSR 11 i MSR 18 zapewniając jeden spójny model ujmowania przychodów.

Zarząd Spółki podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 15 ujmie metodą pełnej retrospektywnej.

Spółka dokonała analizy wpływu standardu na sprawozdanie finansowe. Jej wyniki wskazują na to, że polityka rachunkowości w zakresie ujęcia przychodów uległa zmianie, ale efekt tych zmian nie ma istotnego wpływu na wyniki Spółki.

Poniżej prezentacja wynikająca z MSSF 15 dotycząca przychodów z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie.

Spółka zmieniła również następujące zasady prezentacji wynikające z wdrożenia MSSF 15:

Aktywa	31 grudnia 2017
<i>Należności z tytułu umów o usługę budowlaną</i>	(8 644)
<i>Aktywa z tytułu umów</i>	8 644
Aktywa razem	-

Dodatkowe ujawnienia wynikające z MSSF 15 dotyczące przychodów z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie zostały zaprezentowane w notcie nr 7.

4.2. Zmiana szacunków i korekty błędów

W prezentowanym okresie korekty błędów nie wystąpiły.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu jednostki osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań:

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Dokonując reklasyfikacji aktywów do kategorii aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży Spółka ocenia stopień prawdopodobieństwa sprzedaży tych składników w okresie jednego roku od dnia reklasyfikacji. Reklasyfikacji dokonuje się jedynie w przypadkach, gdy sprzedaż jest wysoce prawdopodobna. Spółka sporządza plany sprzedaży własnego majątku nieoperacyjnego. Szczegóły dotyczące aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zostały przedstawione w nocie 14.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Wycena wartości nieruchomości inwestycyjnych

Spółka dokonuje wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o posiadane wyceny niezależnych rzeczoznawców majątkowych oraz własny osąd zmiany warunków rynkowych i innych parametrów istotnie wpływających na wartość, zgodnie z przyjętą polityką wyceny nieruchomości inwestycyjnych.

Utrata wartości aktywów trwałych i obrotowych

Spółka dokonuje oceny przesłanek utraty wartości aktywów trwałych i obrotowych w oparciu o posiadane wyceny niezależnych rzeczoznawców majątkowych oraz własny osąd zmiany warunków rynkowych i innych parametrów istotnie wpływających na wartość. W przypadku zaistnienia przesłanki utraty wartości w stosunku do wcześniejszych wycen lub kosztu nabycia dokonywane są odpisy aktualizujące wartość tych aktywów.

Odpisy aktualizujące należności

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, dla których odpisy aktualizujące szacuje się dla całego życia instrumentu, Spółka nie jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem. W konsekwencji szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania. Spółka zbudowała model służący szacowaniu oczekiwanych strat z portfela należności. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłacalnością z ostatnich 3 lat.

Szczegóły dotyczące dokonanych odpisów aktualizujących jak również przyjętych założeń zostały przedstawione w nocie 16.1.

Utrata wartości Goodwill – wartość firmy

Spółka dokonuje oceny przesłanek utraty wartości firmy (Goodwill), powstałej w związku z nabyciem i połączeniem ze Spółką MAKRUM Project Management Sp. z o.o, w oparciu o własny osąd i przeprowadzony test na utratę wartości.

Podstawą testu są prognozy zdyskontowanych przyszłych przepływów finansowych dla ośrodka generującego przepływy pieniężne do którego została przypisana wartość firmy. Informacje o wynikach przeprowadzonych przez Spółkę analiz zostały zaprezentowane w nocie 12.

5.2. Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości udziałów, pożyczek i należności od jednostek powiązanych

Spółka zidentyfikowała utratę wartości aktywów zaangażowanych w jednostkę zależną PROMStahl Polska Sp. z o.o. takich jak udziały, pożyczki i należności. Dokonując oceny utraty wartości wskazanych aktywów wzięto pod uwagę wysokość aktywów netto tej spółki zależnej, po uwzględnieniu odpisów aktualizujących dokonanych w tej spółce zależnej. Ponadto powzięto założenie, że spółka zależna będzie prowadzić działalność handlową, która przy uwzględnieniu zastosowanych cen będzie w stanie pokryć koszty związane z funkcjonowaniem i nie wystąpią istotne negatywne zdarzenia powodujące konieczność dokonania dalszych odpisów aktualizujących. W przypadku gdyby przyjęte założenia okazały się niewłaściwe, wówczas mogłyby się okazać, że dokonany odpis aktualizujący wymagałby korekty.

Zarząd dokonuje oceny utraty wartości pożyczek udzielonych podmiotom zależnym oraz dokonuje oceny utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych w oparciu o szacowane przepływy pieniężne pozwalające na możliwość uregulowania przez jednostki zależne pożyczek, możliwość generowania korzyści z posiadanych udziałów np. w związku ze wzrostem inwestycji lub w formie otrzymywanej dywidendy.

Wycena nieruchomości inwestycyjnych

Spółka dokonuje wyceny nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o posiadane wyceny niezależnych rzeczoznawców majątkowych, własny osąd, który podlega niepewności ze względu na zmiany parametrów rynkowych głównie takich jak możliwe do uzyskania stawki najmu, wartości rynkowe nieruchomości o zbliżonym potencjale i/lub stóp kapitalizacji.

Nieruchomości inwestycyjne kwalifikowane są do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej. Przy wycenie do wartości godziwej wg metody porównawczej uwzględnia się cechy danej działki takie jak: położenie i ekspozycja, sąsiedztwo, infrastruktura techniczna, dostęp komunikacyjny, wielkość, kształt i status planistyczny i nadaje im odpowiednie wagi.

Odpisy aktualizujące zapasy

Na dzień bilansowy Spółka ustala, czy nie nastąpiła utrata wartości zapasów w skutek niemożliwości wykorzystania w procesie produkcji lub sprzedaży po cenie przewyższającej wartość księgową. W takich przypadkach Zarząd w oparciu o indywidualną analizę dokonuje kwantyfikacji odpisu aktualizującego mającego na celu doprowadzenie wyceny zapasów do wartości możliwej do uzyskania ze sprzedaży.

Więcej informacji zawiera nota nr 15.

Niepewność związana z utworzonymi rezerwami

Spółka tworzy rezerwy na prawdopodobne zobowiązania, które jest w stanie w sposób wiarygodny oszacować w tym w szczególności rezerwy na naprawy gwarancyjne, które są tworzone w następstwie oszacowania spodziewanych i możliwych do oszacowania kosztów napraw, prac i robót gwarancyjnych związanych ze sprzedanymi wyrobami i świadczonymi usługami.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja Spółki.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Jednostka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

Przyjęta na koniec roku 2017 metodologia nie uległa zmianie. W okresie sprawozdawczym nie zmieniły się również wskaźniki finansowe będące podstawą szacunku na koniec września 2018 roku.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Umowy o usługę budowlaną

Spółka dokonuje pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu (kontrakty budowlane). Metoda zastosowana przez Spółkę do takiego pomiaru wymaga szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Gdyby szacunek łącznych kosztów realizacji kontraktów wzrósł o 10%, w stosunku do oszacowania Spółki, kwota przychodu zostałaby zmniejszona o 1.299 tys. PLN.

6. Sezonowość działalności

Działalność Spółki nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Spółki nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Spółka została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Segment systemów przeładunkowych oraz systemów parkingowych;
- Segment konstrukcji stalowych;
- Segment budownictwa przemysłowego;
- Segment pozostały, który obejmuje m.in. wynajem i dzierżawę nieruchomości.

Żaden z segmentów operacyjnych Spółki nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych. Zmianie uległa jedynie struktura segmentu konstrukcji stalowych: w 2017 roku miała miejsce sprzedaż Zakładu Produkcyjnego w Sepólnie Krajeńskim a do segmentu włączona została działalność Spółki Makrum Project Management Sp. z o.o., z którą Projprzem Makrum S.A. połączył się w grudniu 2017 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są takie same jak polityka rachunkowości Spółki.

Niealokowane aktywa obejmują inwestycje długoterminowe, aktywa na odroczonego podatku dochodowego, inne należności niż z tytułu dostaw i usług, inwestycje krótkoterminowe, rozliczenia międzyokresowe oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w części dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej. Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Zarząd dokonał oceny przesłanek utraty wartości segmentów ze stratą. W segmencie budownictwa przemysłowego realizowane były jedynie przychody rozpoczętych wcześniej kontraktów. Nowe projekty dotyczące tego segmentu są realizowane w wyodrębnionej spółce PROJPRZEM Budownictwo Sp. z o.o.

Zysk operacyjny segmentów nie obejmuje:

- pozostałych przychodów operacyjnych,
- pozostałych kosztów operacyjnych,
- wyników na sprzedaży jednostek zależnych,
- przychodów finansowych,
- kosztów finansowych,
- straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Aktywa alokowane do segmentów nie obejmują:

- aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży - w części dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych,
- inwestycji w jednostkach zależnych,
- aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- udzielonych pożyczek,
- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów,
- pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych (akcje i obligacje notowane na giełdzie).

SEGMENTY OPERACYJNE	Systemy przeładunkowe	Konstrukcje stalowe	Budownictwo przemysłowe	Wszystkie pozostałe segmenty	Niealokowane	OGÓŁEM
za okres od 01.01 do 30.09.2018 roku (niebadane)						
Przychody przypisane do segmentów	62 861	23 045	965	1 964	-	88 835
Wynik segmentu /zysk brutto ze sprzedaży/	11 462	4 593	(9)	815	-	16 861
Koszty sprzedaży	2 757	-	-	-	-	2 757
Koszty ogólnego zarządu	6 156	2 257	94	192	-	8 699
Wynik segmentu /zysk (strata) ze sprzedaży/	2 549	2 336	(103)	623	-	5 405
Aktywa segmentu sprawozdawczego	41 366	60 300	1 311	23 482	23 276	149 735
za okres od 01.01 do 30.09.2017 roku (niebadane)						
Przychody przypisane do segmentów	47 195	27 595	780	1 316	-	76 886
Wynik segmentu /zysk brutto ze sprzedaży/	11 897	1 189	(149)	977	-	13 914
Koszty sprzedaży	2 639	1 088	-	-	-	3 727
Koszty ogólnego zarządu	3 957	2 314	65	111	-	6 447
Wynik segmentu /zysk (strata) ze sprzedaży/	5 301	(2 213)	(214)	866	-	3 740
Aktywa segmentu sprawozdawczego	49 168	11 770	186	2 093	88 969	152 186

UZGODNIENIE WYNIKÓW SEGMENTÓW OPERACYJNYCH Z WYNIKIEM JEDNOSTKI PRZED OPODATKOWANIEM	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Wynik operacyjny segmentów	5 405	3 740
Pozostałe przychody nie przypisane do segmentów	1 566	5 172
Pozostałe koszty nie przypisane do segmentów	277	204
Straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (wpływ wdrożenia MSSF 9)	(7 804)	478
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(1 110)	9 186
Przychody finansowe	337	649
Koszty finansowe	7 458	1 130
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(8 232)	8 706
Aktywa segmentów		
Łącznie aktywa segmentów operacyjnych	126 459	63 217
Aktywa nie alokowane do segmentów	23 276	88 969

Ze względu na zmianę podejścia Zarządu zmieniono prezentację aktywów segmentu wykazaną na dzień 30.09.2017 roku w taki sposób, że wartość 11.809 tys. zł dotyczącą nieruchomości inwestycyjnych przeniesiono z pozycji aktywów niealokowanych do aktywów segmentów pozostałych.

Przychody Spółki z umów z Klientami w podziale na regiony geograficzne oraz linie produktowe, wraz z uzgodnieniem do przychodów poszczególnych segmentów prezentuje poniższa tabela:

Projprzem Makum S.A.		Okres od 01.01 do 30.09.2018				
Segmenty	przetadunki	konstrukcje	budownictwo	pozostałe	Razem	
Region						
<i>Kraj</i>	12 604	13 318	965	1 964	28 851	
<i>Eksport</i>	50 257	9 727			59 984	
Razem	62 861	23 045	965	1 964	88 835	
Linia produktu						
<i>pomosty przetadunkowe</i>	40 188	-	-	-	40 188	
<i>parkingi</i>	4 974	-	-	-	4 974	
<i>uszczelnienia</i>	7 740	-	-	-	7 740	
<i>termośluzы</i>	2 172	-	-	-	2 172	
<i>maszyny i kruszarki Makrum</i>	-	23 045	-	-	23 045	
<i>budownictwo przemysłowe</i>	-	-	965	-	965	
<i>części</i>	7 788	-	-	-	7 788	
<i>pozostałe</i>	-	-	-	1 964	1 964	
Razem	62 862	23 045	965	1 964	88 835	

Projprzem Makum S.A.		Okres od 01.01 do 30.09.2017				
Segmenty	przetadunki	konstrukcje	budownictwo	pozostałe	Razem	
Region						
<i>Kraj</i>	11 743	2 704	780	1 316	16 543	
<i>Eksport</i>	35 452	24 891	-	-	60 343	
Razem	47 195	27 595	780	1 316	76 886	
Linia produktu						
<i>pomosty przetadunkowe</i>	33 498	-	-	-	33 498	
<i>parkingi</i>	71	-	-	-	71	
<i>uszczelnienia</i>	4 867	-	-	-	4 867	
<i>termośluzы</i>	2 890	-	-	-	2 890	
<i>konstrukcje stalowe</i>	-	27 595	-	-	27 595	
<i>budownictwo przemysłowe</i>	-	-	780	-	780	
<i>części</i>	5 869	-	-	-	5 869	
<i>pozostałe</i>	-	-	-	1 316	1 316	
Razem	47 195	27 595	780	1 316	76 886	

Przychody Spółki w segmencie systemów przetadunkowych oraz pozostałe przychody rozpoznawane są w momencie czasu, przychody w segmencie konstrukcji stalowych oraz budownictwa rozpatrywane są w miarę upływu czasu proporcjonalnie do stopnia zaangażowania danego kontraktu i korzyści przekazywanych klientowi.

8. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarząd spółki PROJPRZEM MAKRUM S.A. z siedzibą w Bydgoszczy ("Spółka"), poinformował, że zgodnie z podjętą przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 29.05.2018 roku uchwały w sprawie wypłaty dywidendy oraz określenia daty nabycia prawa do dywidendy i terminu jej wypłaty postanowiono dokonać wypłaty dywidendy z zysku Spółki za rok 2017 w łącznej kwocie 6.580.987,60 zł. Pozostałą część z zysku przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki. Dzień nabycia prawa do dywidendy oraz termin jej wypłaty zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 8 z dnia 29.05.2018 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 12 września 2018 roku.

Ponadto Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło w dniu 29.05.2018 roku uchwałę o pokryciu straty netto w kwocie 4.645 tys. zł za 2016 rok z kapitału rezerwowego Spółki oraz przeniesieniu kwoty 2.000 tys. zł z kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy.

9. Przychody i koszty

Przychody operacyjne

W okresie od stycznia do września 2018 roku Spółka kontynuowała działalność w segmentach, w których realizowana była sprzedaż w okresach wcześniejszych. Wartość przychodów operacyjnych w tym okresie wyniosła 88.835 tys. PLN. W stosunku do analogicznego okresu 2017 roku wartość ta wzrosła o 11.949 tys. PLN tj. o 15,5%. Związane jest to ze wzrostem portfela zamówień produkowanych wyrobów głównie w segmencie systemów przeładunkowych, a także istotną sprzedażą systemów parkingowych. W segmencie konstrukcji stalowych zmiane uległa jedynie struktura źródła przychodów tj. przychody w okresie porównawczym zakończonym 30.09.2017 roku były realizowane przez Zakład w Sępólnie Krajeńskim (zakład ten został zbyty 30.09.2017 roku). Od 01.12.2017 roku do struktury źródła przychodów w segmencie konstrukcji stalowych doszła sprzedaż realizowana przez przejętą spółkę Makrum Project Management Sp. z o.o.

Koszt własny sprzedaży

Koszt własny sprzedaży w okresie od stycznia do września 2018 roku osiągnął poziom 71.974 tys. PLN. W stosunku do analogicznego okresu 2017 roku wartość wzrosła o 9.002 tys. PLN tj. o 14,3%.

Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży w okresie od stycznia do września 2018 roku osiągnęły poziom 2.757 tys. PLN. W stosunku do analogicznego okresu 2017 roku wartość ta spadła o 970 tys. PLN tj. o 26,0%.

Koszty ogólnego Zarządu

Koszty ogólnego Zarządu w okresie od stycznia do września 2018 roku osiągnęły poziom 8.699 tys. PLN.

W stosunku do analogicznego okresu 2017 roku wartość ta wzrosła o 2.252 tys. PLN. Wzrost związany jest ze zmianą struktury organizacyjnej, a w szczególności z przejściem działalności spółki przejętej (MAKRUM Project Management Sp. z o.o.).

Pozostałe przychody operacyjne

Wartość pozostałych przychodów operacyjnych w okresie od stycznia do września 2018 roku wyniosła 1.566 tys. PLN. Na wartość przychodów w tym obszarze wpływ miał skutek wyceny nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 803 tys. zł, wystawione noty obciążeniowe z tytułu kar za opóźnienia w dostawie w kwocie 550 tys. zł. Na wartość w tym obszarze wpływ miało również wartość zdanych - niewykupionych aut w leasingu w kwocie 150 tys. zł, zysk ze zbycia nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 39 tys. zł, różnice inwentaryzacyjne per saldo 12 tys. zł oraz pozostałe przychody w kwocie 12 tys. zł.

Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Pozostałe przychody operacyjne	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Zysk ze zbycia nieruchomości inwestycyjnych	39	7
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	-	16
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	803	
Otrzymane kary i odszkodowania	550	74
Różnice inwentaryzacyjne	12	16
Leasing umowy zakończone	150	438
Zysk ze sprzedaży ZCP w Sępólnie Krajeńskim		4 588
Inne przychody	12	33
Razem przychody	1 566	5 172

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w okresie od stycznia do września 2018 roku osiągnęły poziom 277 tys. PLN i dotyczyły zapłaconych kar i odszkodowań w kwocie 98 tys. zł. Poza tym na pozycję tę wpływ miała również kwota przekazana jako darowizna o wartości 20 tys. zł oraz inne koszty. Główną pozycją innych kosztów był zakup wierzytelności od kontrahenta za kwotę 49 tys. zł.

Pozostałe koszty operacyjne	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Zapłacone kary i odszkodowania	98	59
Zapłacone odprawy	-	127
Darowizny	20	-
Zakup wierzytelności	49	
Inne koszty	110	18
Razem koszty	277	204

Przychody finansowe

Przychody finansowe	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Zysk ze sprzedaży akcji	2	-
Wycena udziałów/akcji	-	75
Odsetki	159	202
Wycena instrumentów pochodnych per saldo	47	-
Dyskonto zobowiązań	-	291
Poręczenia	100	80
Różnice kursowe per saldo	27	-
Pozostałe	2	1
Razem przychody	337	649

Koszty finansowe

Koszty finansowe	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Odsetki od leasingu	113	51
Odsetki od kredytu nieodnawialnego	108	-
Odsetki od kredytu w rachunku bieżącym	275	142
Odsetki pozostałe	60	47
Poręczenia	125	-
Prowizja i opłaty bankowe	345	195
Wynik z rozliczenia kontraktów walutowych	432	-
Różnice kursowe per saldo	-	521
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	6 000	-
Pozostałe	-	174
Razem koszty	7 458	1 130

Wdrożenie MSSF 9 wpływa na bieżące wyniki

	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Odpis na należności - zaprezentowane w nocie 4 (wpływ MSSF 9) - działalność pozostała operacyjna - zmiana prezentacyjna /(-) przychody;(+) koszty/	(7 043)	29
Odpis na pożyczce udzielonej podmiotowi powiązanemu - zaprezentowane w nocie 4 (wpływ MSSF 9) - działalność finansowa - zmiana prezentacyjna /(-) przychody;(+) koszty/	(430)	-
Skutki wdrożenia MSSF 9 za lata poprzednie /(-) przychody;(+) koszty/	(331)	449
Straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(7 804)	478

Koszty w układzie rodzajowym

Koszty w układzie rodzajowym	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)
Amortyzacja	2 218	2 011
Świadczenia pracownicze	14 348	13 963
Zużycie materiałów i energii	48 895	52 522
Usługi obce*	25 058	14 223
Podatki i opłaty	607	870
Pozostałe koszty rodzajowe	366	332
Koszty według rodzaju razem	91 492	83 921
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 316	1 094
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(10 378)	(11 869)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)		
Koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	83 430	73 146

*blisko dwukrotny wzrost kosztów usług obcych w stosunku do analogicznego okresu roku 2017 wynika z realizacji przychodów w segmencie konstrukcji stalowych przy wykorzystaniu usług kooperacji świadczonych przez firmy współpracujące ze Spółką, przede wszystkim w zakresie montażu platform parkingowych

9.1. Zmiany w umowach o usługę budowlaną

NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	18 771	11 569
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	3 439	1 251
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	(2 026)	(112)
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	20 184	13 686
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	8 253	5 042
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:		
Aktywa z tytułu umowy	11 931	8 644
Zobowiązania z tytułu umowy	4 742	-

SZACOWANE WYNIKI Z UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Kwota przychodów z usług budowlanych początkowo ustalona w umowie	26 980	26 160
Zmiana przychodów z umowy		
Łączna kwota przychodów z umowy	26 980	26 160
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	18 771	11 569
Koszty pozostające do realizacji umowy	5 230	10 412
Szacunkowe łączne koszty umowy	24 001	21 981
Szacunkowe łączne wyniki z umów o usługę budowlaną, w tym:	2 979	4 179
zyski	5 006	4 291
straty (-)	(2 027)	(112)

10. Podatek dochodowy

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za trzeci kwartał zakończony dnia 30 września 2018 roku i na dzień 30 września 2017 roku przedstawia się następująco:

PODATEK DOCHODOWY	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)
Wynik przed opodatkowaniem	7 376	7 750
Stawka podatku obowiązująca w Polsce	19%	19%
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce	1 401	1 473
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (+)	1 417	257
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy	-	210
Przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi (-)	(1 569)	(20)
Odpis aktualizujący na aktywo	-	190
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszący 16,93% (na dzień 30.09.2017 roku: 27,23%)	1 249	2 110
Zastosowana efektywna stawka podatkowa	16,93%	27,23%

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego w okresie objętym sprawozdaniem przedstawiają się następująco:

ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Saldo na początek okresu:		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 749	1 751
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 756	1 629
Podatek odroczonego per saldo na początek okresu	(1 007)	122
Zmiana stanu w okresie wpływająca na:		
Rachunek zysków i strat (+/-)	334	(1 264)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9		135
Podatek odroczonego per saldo na koniec okresu, w tym:	(1 341)	(1 007)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 058	3 614
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - wpływ wdrożenia MSSF9	72	135
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 471	4 756

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z następujących pozycji:

TYTUŁY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH	Saldo na początek okresu (przekształcone)	Zmiana stanu		Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	
Stan na 30.09.2018				
Różnica między wartością bilansową i podatkową aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	948	(249)	-	699
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	251	-	-	251
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	130	(53)	-	77
Kontrakty długoterminowe	1 448	731	-	2 179
Od rezerw bilansowych	693	22	-	715
Wycena kontraktów walutowych	-	4	-	4
Od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań	31	-	-	31
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	135	(63)	-	72
Pozostałe	113	(10)	-	102
Razem	3 749	382	-	4 130

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z następujących pozycji:

TYTUŁY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH	Saldo na początek okresu (przekształcone)	Zmiana stanu		Saldo na koniec okresu
		Rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	
Stan na 30.09.2018				
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej (wycenianych przez rachunek zysków i strat)	228	237	-	465
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej (wycenianych przez inne dochody całkowite)	730	-	-	730
Różnica między wartością bilansową a podatkową znaku towarowego	324	-	-	324
Kontrakty długoterminowe	1 665	602	-	2 267
Od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością należności	130	(59)	-	71
Odsetki naliczone od pożyczek		21	-	21
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań leasingowych oraz środków trwałych w leasingu	1 429	156	-	1 585
Pozostałe	250	(242)	-	8
Razem	4 756	715	-	5 471

11. Rzeczowe aktywa trwałe

ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018	386	11 675	14 644	817	513	474	28 510
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	-	-	6	10	-	882	898
Inne zmiany - reklasyfikacje	-	-	(110)	57	-	(445)	(498)
Amortyzacja (-)	-	(428)	(1 182)	(76)	(205)	-	(1 891)
Reklasyfikacja aktywów dostępnych do sprzedaży (-)	-	-	(5 423)	-	-	-	(5 423)
Wartość bilansowa netto na dzień 30.09.2018	386	11 247	7 935	808	308	911	21 596

Zmniejszenia wartości

W okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 roku, wartość rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 21.596 tys. zł. Na spadek wartości rzeczowych aktywów trwałych wpływ miały przede wszystkim odpisy amortyzacyjne w kwocie 1.891 tys. zł oraz decyzja Zarządu o reklasyfikacji wybranych maszyn (przejętych w 2017 roku od spółki zależnej) w związku z planowaną ich sprzedażą.

Odpisy z tytułu utraty wartości

W okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 roku Spółka nie dokonała odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

W dniu 14.09.2017 roku Spółka podpisała aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym zmieniający zabezpieczenie Banku. Spółka w tym dniu m.in. ustanowiła zastawy rejestrowe na środkach trwałych (robot przemysłowy oraz 4 wózki widłowe) zlokalizowanych w Zakładzie Produkcyjnym w Koronowie. Wartość księgowa zabezpieczonych środków trwałych na dzień 30.09.2018 roku wynosił 124 tys. PLN.

12. Aktywa niematerialne i Wartość firmy

AKTYWA NIEMATERIALNE	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
<i>Stan na 01.01.2018</i>						
Wartość bilansowa brutto	1 705	1 233	2 675	-	-	5 613
Skumulowane umorzenie i odpisy	-	(184)	(2 431)	-	-	(2 615)
Wartość bilansowa netto na 30.09.2018	1 705	1 049	244	-	-	2 998

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Razem
za okres od 01.01 do 30.09.2018 roku				
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	1 705	1 233	387	3 325
Amortyzacja (-)	-	(184)	(143)	(327)
Wartość bilansowa netto na dzień 30.09.2018	1 705	1 049	244	2 998

W okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 roku amortyzacja wyniosła 327 tys. PLN. Znak towarowy w kwocie 1.705 tys. zł, został nabyty w 2017 roku od spółki zależnej. Na dzień 31.12.2017 roku Spółka poprzez rzeczoznawcę dokonała oszacowania wartości znaku. Ze względu na niezidentyfikowany okres ekonomicznej użyteczności na koniec każdego roku Spółka przeprowadza test na utratę wartości.

Wartość Firmy

	30.09.2018	31.12.2017
Wartość firmy	28 620	28 620

Wartość firmy wykazana powyżej powstała w wyniku połączenia Spółki ze Spółką MAKRUM Project Management Sp. z o.o. w 2017 roku.

Na dzień bilansowy zakończony 31.12.2017 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości firmy. Wyniki z testu zostały przedstawione w notcie 5.2 sprawozdania finansowego zakończonego na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Na dzień 30 września 2018 roku w stosunku do przyjętego planu założonego w teście przeprowadzonym na 31 grudnia 2017 roku realizacja założeń planu z portfela zamówień jak i przepływów finansowych związanych z nabytym przedsiębiorstwem w ocenie Zarządu przebiega zgodnie z przyjętym planem.

Kolejny kwartał nie powinien odbiegać od założeń ustalonych na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Wartość firmy jest testowana corocznie, kolejny test na utratę wartości zostanie wykonany na dzień 31 grudnia 2018 roku.

13. Nieruchomości inwestycyjne

Wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 30 września 2018 roku wynosiła 11.809.030 PLN.

W prezentowanym okresie 2018 roku nie sprzedano nieruchomości inwestycyjnych poza nieruchomością inwestycyjną prezentowaną jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (opisane w notce 14).

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są do wartości godziwej i kwalifikowane do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej. Na dzień 30 września 2018 roku nie dokonano przesunięcia między poziomami.

Zarząd Spółki dokonał 31.12.2017 roku analizy podstawowych danych wejściowych wpływających na szacunek wartości godziwej pozostałych, posiadanych nieruchomości inwestycyjnych i nie zmienił osądu w tej kwestii. Na dzień 30.09.2018 Zarząd dokonał weryfikacji założeń przyjętych do wyceny nieruchomości inwestycyjnych. Analizie poddano porównywalne ceny transakcyjne gruntów o podobnej lokalizacji i potencjale, osiągnięty i planowany dochód operacyjny generowany przez nieruchomości inwestycyjne wyceniane metodą DCF oraz zmiany w poziomie stóp dyskontowych. Wyniki analizy zostały ujęte w wycenie nieruchomości inwestycyjnych na dzień 30.09.2018 r.

Przeznaczeniem nieruchomości gruntowych jest osiągnięcie przyszłych korzyści ekonomicznych związanych ze wzrostem wartości tych aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Przy wycenie do wartości godziwej wg metody porównawczej uwzględnia się takie cechy danej działki jak: położenie i ekspozycja, sąsiedztwo, infrastruktura techniczna, dostęp komunikacyjny, wielkość, kształt i status planistyczny i nadaje się im odpowiednie wagi.

Opis metod wyceny oraz kluczowych danych wejściowych użytych do wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej, przedstawia poniższa wycena:

Nieruchomości inwestycyjne	wartość w PLN	Metoda wyceny	Istotne nieobserwowalne dane wejściowe	Przedział (średnia ważona)
Bydgoszcz, ul. Bydgoskich Olimpijczyków, 51.793 m ²	11 809 030	Podjęcie porównawcze, metoda porównywania parami	Ceny transakcyjne nieruchomości o podobnej lokalizacji i potencjale	od 244 PLN/m ² do 346 PLN/m ²
RAZEM	11 809 030			

Spadek wartości nieruchomości inwestycyjnych o 10.229.870 zł tj. z 22.037.900 zł na 11.809.030 zł wynika z podjętej przez Zarząd decyzji o przeniesieniu przez Spółkę części gruntu przy ulicy Bydgoskich Olimpijczyków na aktywa dostępne do sprzedaży. Ponadto Spółka poniosła wydatki na projekty i opracowania w kwocie 440 tys. zł, w związku z planowanymi przez Zarząd działaniami w zakresie zmiany przeznaczenia posiadanych nieruchomości inwestycyjnych. Na dzień bilansowy 30.06.2018 roku dokonano aktualizacji wartości przeniesionego do aktywów dostępnych do sprzedaży gruntu w kwocie 803 tys. zł. W dniu 3 sierpnia 2018r. Zarząd Spółki ogłosił przetarg na sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej przy ul. Bernardyńskiej 13. Do przetargu zgłosił się jeden kontrahent, który dokonał wpłaty wymaganego wadium. Strony przystąpiły do rozmów dotyczących sprzedaży przedmiotowej nieruchomości.

W związku z powyższym nieruchomość przy ul. Bernardyńskiej została na dzień 30.09.2018 roku przeniesiona do aktywów dostępnych do sprzedaży.

W okresie od 01.01.2018 roku do dnia 30.09.2018 roku przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 812 tys. PLN. Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych w okresie zakończonym 30 września 2018 roku wyniosły 431 tys. PLN.

14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

ZMIANY W AKTYWACH ZAKLASYFIKOWANYCH JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Aktywa		
Rzeczowe aktywa trwale na dzień 01.01.2018	1 077	-
Rzeczowe aktywa trwale zaklasyfikowane w okresie	5 423	11 134
Rzeczowe aktywa trwale sprzedane w okresie	-	(11 134)
Nieruchomości Inwestycyjne zaklasyfikowane w okresie	11 472	3 953
Wycena nieruchomości inwestycyjnych zakwalifikowanych do sprzedaży	-	(123)
Nieruchomości Inwestycyjne sprzedane w okresie	(4 318)	(2 753)
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	13 654	1 077

W dniu 6 marca 2018 roku Zarząd Spółki podpisał przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej zlokalizowanej przy ulicy Kieleckiej w Bydgoszczy. Sprzedaż nieruchomości nastąpiła w dniu 26 kwietnia 2018 roku, w wyniku podpisanego w tym dniu aktu notarialnego na sprzedaż w/w nieruchomości.

Ostateczna cena sprzedaży za nieruchomość przy ulicy Kieleckiej w Bydgoszczy wynosiła 1.080 tys. PLN.

W dniu 10 sierpnia 2018 roku Spółka dokonała sprzedaży części nieruchomości inwestycyjnej gruntowej przy ul. Bydgoskich Olimpijczyków o powierzchni ok. 0,79 ha wraz z udziałem w gruntach obejmujących drogi wewnętrzne spółce celowej z Grupy Kapitałowej Immobile SA w celu realizacji projektu deweloperskiego. Wartość ceny sprzedaży strony ustaliły na kwotę netto 3.277 tys. PLN. Cena ta obejmowała zakup trzech działek przeznaczonych pod budowę budynków mieszkalnych oraz udziału prawa własności (na poziomie ok 30%) dwóch z trzech działek obejmujących drogi wewnętrzne.

15. Zapasy

W sprawozdaniu finansowym Spółki ujęte są następujące pozycje zapasów:

<i>Zapasy</i>	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Materiały	10 836	8 437
Półprodukty i produkcja w toku	780	1 571
Wyroby gotowe	10 347	4 416
Towary	163	879
Zaliczki na dostawy	117	152
Wartość bilansowa zapasów razem	22 243	15 455

<i>Odpisy aktualizujące wartość zapasów</i>	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 358	2 426
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	-	267
Odpisy odwrócone w okresie (-)	(278)	(1 334)
Stan na koniec okresu	1 080	1 358

Na dzień 30.09.2018 roku Spółka dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących wartość zapasów. Odwrócenie odpisu było rezultatem sprzedaży towarów deweloperskich.

W dniu 14.09.2017 roku Spółka podpisała aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym zmieniający zabezpieczenie Banku. Spółka w tym dniu m.in. ustanowiła zastaw rejestrowy na zapasach materiałów zlokalizowanych w Zakładzie Produkcyjnym w Koronowie o wartości 5.000 tys. PLN. Na dzień 30.09.2018 roku zabezpieczenie to nie uległo zmianie.

16. Należności i pożyczki

NALEŻNOŚCI I POŻYCZKI	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
<i>Aktywa długoterminowe:</i>		
Należności	-	-
Pozostałe należności długoterminowe	2 078	1 347
Pożyczki	1 797	-
Należności długoterminowe	3 875	1 347
<i>Aktywa krótkoterminowe:</i>		
Aktywa z tytułu umów	11 931	8 644
Należności z tytułu dostaw i usług:	18 080	37 077
Kaucje, kwoty zatrzymane:	1 426	3 060
Zmiany zasad polityki rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	-378	-709
Pozostałe należności krótkoterminowe z tytułu sprzedaży udziałów spółki zależnej	631	631
Pożyczki	1 412	2 503
Należności i pożyczki krótkoterminowe	21 171	42 562
Należności i pożyczki, w tym:	25 046	43 909
Należności razem	20 137	40 059
Pożyczki razem	3 209	2 503
Aktywa z tytułu umów razem	11 931	8 644

Powyższa tabela zawiera należności z tytułu pożyczek udzielonych wg stanu na dzień 30 września 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku. Saldo należności z tego tytułu wynosi na dzień 30.09.2018 roku 3.209 tys. PLN. Wartość 20.137 tys. PLN dotyczy salda należności handlowych jak i kaucji zatrzymanych w kwocie 1.426 tys. PLN. Pozostałe należności krótkoterminowe w kwocie 631 tys. PLN stanowią należność od podmiotu powiązanego za sprzedaż udziałów spółki zależnej. Pozostałe należności długoterminowe w kwocie 2078 tys. PLN stanowią wartość kaucji zatrzymanych.

Oprocentowanie	Waluta	Wartość bilansowa	Wartość brutto
		w tys. PLN	w tys. PLN
<i>Stan na 30.09.2018 (niebadane)</i>			
WIBOR1M+3%	PLN	1 338	2 168
WIBOR1M+6%	PLN	1 797	1 797
W WALUCIE OBCEJ	RON	74	74
Pożyczki razem wg stanu na dzień 30.09.2018		3 209	4 039
<i>Stan na 31.12.2017</i>			
WIBOR1M+3%	PLN	2 503	3 761
Pożyczki razem wg stanu na dzień 31.12.2017		2 503	3 761

ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ POŻYCZEK	od 01.01 do 30.09.2018	od 01.01 do 31.12.2017
Wartość brutto		
Saldo na początek okresu	3 761	3 812
Kwota pożyczek udzielonych w okresie	3 660	16 482
Kwota pożyczek przejętych w wyniku połączenia	-	2 397
Odsetki naliczone efektywną stopą procentową	166	297
Splata pożyczek wraz z odsetkami (-)	(3 553)	(10 157)
Różnica kursowa z przeliczenia pożyczki walutowej	5	-
Odpisy w ciągu roku	90	-
Odwrócenie odpisy w ciągu roku	(90)	-
Wyłączenia w związku z połączeniem	-	(9 070)
Wartość brutto na koniec okresu	4 039	3 761
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Saldo na początek okresu	1 258	804
Odpisy odsetek przejętych w wyniku połączenia	-	430
Odpisy w ciągu roku	9	-
Odwrócenie odpisu w ciągu roku	(437)	24
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	830	1 258
Wartość bilansowa na koniec okresu	3 209	2 503

Spółka w okresie objętym sprawozdaniem udzieliła pożyczek w wysokości 3.660 tys. PLN. Ponadto otrzymała spłaty udzielonych pożyczek wraz z odsetkami w wysokości 3.553 tys. PLN.

W okresie od stycznia do września 2018 roku odwrócono utworzony odpis aktualizujący odsetki od pożyczki udzielonej podmiotowi zależnemu w kwocie 437 tys. PLN.

16.1. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
<i>Aktywa finansowe:</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług	24 324	49 240
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(6 245)	(13 619)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	18 080	35 621
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów o usługę budowlaną	1 426	3 060
Pozostałe należności finansowe	631	631
Pozostałe należności finansowe netto	2 057	3 691
Należności finansowe	20 137	39 312
<i>Aktywa niefinansowe:</i>		
Należności z tytułu podatków i innych świadczeń	-	747
Należności niefinansowe	-	747
Należności krótkoterminowe razem	20 137	40 059

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-75 dniowy termin płatności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Wysoka wartość odpisu aktualizującego należności wykazana na początek okresu wynika głównie z odpisów dokonanych w latach ubiegłych. Duża zmiana wartości odpisu na dzień 30.09.2018 roku w porównaniu z 31.12.2017 roku wynika z odwrócenia odpisu w kwocie 7.208 tys. PLN w związku z zapłatą dokonaną przez spółkę zależną oraz odwrócenia odpisu w kwocie 480 tys. PLN w związku z dokonaną zapłatą przez pozostałe podmioty. Na wartość odpisów w prezentowanym okresie miał również skutek zmian polityki rachunkowości zgodnie z obowiązującym MSSF 9 w wyniku, którego dokonano odwrócenia odpisu w kwocie 331 tys. PLN utworzonego na koniec 2017 roku. Poza tym Spółka utworzyła nowy odpis na kwotę 645 tys. zł.

Spółka dokonała oceny należności ze względu na utratę ich wartości zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości. W ramach wdrożenia MSSF 9 w sprawozdaniu z całkowitych dochodów została wyodrębniona pozycja: straty (zyski) z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Pozycja ta obejmuje zmiany w ciągu roku dokonane na odpisach aktualizujących należności oraz pożyczki.

Na dzień 30 września 2018 roku, podobnie jak na 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała należności z tytułu kwot zatrzymanych w kwocie 2.247 tys. złotych przed odpisem, w związku z realizacją zamówienia dla jednego z odbiorców. Spółka utworzyła do dnia 30.06.2018r. odpis aktualizujący na należności od kontrahenta do wysokości 95.497,32 EUR (zwiększenie odpisu w stosunku do 2017r. o 63.315,48 EUR). W wyniku porozumienia z tym kontrahentem ustalono ostatecznie jego roszczenia związane z opóźnieniem zrealizowanych kontraktów na kwotę 150.000,00 EUR i do tego poziomu został zwiększony na dzień 30.09.2018r. odpis aktualizujący te należności.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym sprawozdaniem finansowym prezentuje poniższa tabela:

<i>Odpisy aktualizujące wartość należności</i>	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017 (przekształcone)
Stan na początek okresu	13 619	12 306
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	645	2 134
Odpisy należności z tytułu dostaw i usług odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	(7 688)	(1 763)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości - wpływ wdrożenia MSSF 9	(331)	709*
Inne zmiany odpis przejęty od spółki przejętej	-	233
Wartość bilansowa zapasów razem	6 245	13 619

*w tym 482 tys. PLN jako korekta na dzień 31 grudnia 2016 roku

17. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych

Nabycie jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych

W okresie objętym śródrocznym skróconym sprawozdaniem finansowym Emitent nie dokonał nabycia udziałów w jednostkach zależnych.

Informacje dotyczące pozostałych transakcji po dniu bilansowym zostały opisane w notcie 27.

Wpłaty i dopłaty do kapitału spółek zależnych

Wyszczególnienie	Udział w kapitale podstawowym	30.09.2018 (niebadane)		31.12.2017	
		Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości	Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości
PROMStahl Polska Sp. z o.o.	100,0%	15 035	9 535	3 535	3 535
PROMStahl GmbH	100,0%	2 281		2 281	-
Projprzem Budownictwo Sp. z o.o.	100,0%	2 005		2 005	
Inwestycje w jednostkach zależnych		19 321	9 535	7 821	3 535

W omawianym okresie Emitent dokonał zwiększenia wartości nabycia udziałów w spółkach zależnych.

W dniu 31 lipca 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki zależnej PROMStahl Polska Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego. Zgodnie z tą uchwałą PROJPRZEM MAKRUM S.A. dokonała podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 3.530 tys. PLN do kwoty 4.105 tys. PLN tj. o wartość 575 tys. PLN poprzez zwiększenie ilości udziałów z 35.300 do 41.050 to jest poprzez utworzenie nowych 5.750 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Wszystkie udziały objął dotychczasowy jedyny wspólnik PROJPRZEM MAKRUM SA. Pokrycie udziałów nastąpiło wkładem pieniężnym w kwocie 11.500 tys. PLN. Różnica między ceną nabycia wszystkich nowych udziałów, a ich wartością nominalną, w wysokości 10.925 tys. PLN stanowi agio, które zostało przekazane na kapitał zapasowy. Środki uzyskane z dokapitalizowania spółka zależna przeznaczyła na uregulowanie zaległych zobowiązań wobec PROJPRZEM MAKRUM S.A. Jednocześnie Spółka dokonała aktualizacji wartości posiadanych udziałów w spółce zależnej w wyniku czego dokonano odpisu w kwocie 6.000.000 zł.

PROJPRZEM MAKRUM S.A. posiadał 40% udziałów w spółce IP Transylvania S.R.L spółki w Rumunii. Kapitał nie jest opłacony, i spółka nie rozpoczęła działalności.

W omawianym okresie Spółka spłaciła 955 tys. PLN zobowiązania wobec Jednostki Dominującej do Grupy Kapitałowej Immobile S.A., co stanowiło na dzień 30 września 2018 roku całkowitą spłatę zobowiązania, za zakupione w 2017 roku udziały spółki przejętej Makrum Project Management Sp. z o.o.

18. Rezerwy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Poniżej zaprezentowano rezerwy na dzień 30.09.2018 roku.

Długoterminowe zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie 249 tys. PLN dotyczą rezerw na odprawy emerytalne. Wartość krótkoterminowych zobowiązań i rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie 2.654 tys. PLN dotyczy rezerwy urlopowej, która na koniec września 2018 roku wynosiła 575 tys. PLN i wzrosła o 42 tys. PLN w stosunku do 31 grudnia 2017 roku. Na wartość tę składało się również zobowiązanie z tytułu wynagrodzeń w kwocie 936 tys. PLN, zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych w kwocie 960 tys. PLN oraz pozostałe zobowiązania pracownicze.

Rezerwy krótkoterminowe	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Rezerwy na sprawy sądowe - pracownicze	1	1
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	903	903
Rezerwy na pozostałe ryzyka prawne	1 107	1 107
Pozostałe rezerwy razem	2 011	2 011

Rezerwy długoterminowe	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Rezerwy na odprawy emerytalne	249	259
Pozostałe rezerwy razem	249	259

19. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w tys. PLN	krótkoterminowe	długoterminowe
<i>Stan na 30.09.2018 (niebadane)</i>							
Kredyt w rachunku bieżącym (Umbrella)*	PLN	WIBOR O/N + marża	31.07.2019	-	4 963	4 963	-
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR O/N + marża	21.06.2019	-	4 379	4 379	-
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M + marża	10.05.2019	-	8 241	8 241	-
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 30.09.2018					17 583	17 583	-
<i>Stan na 31.12.2017</i>							
Kredyt w rachunku bieżącym (Umbrella)	PLN	WIBOR O/N + marża	29.06.2018	-	4 802	4 802	-
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M + marża	21.06.2018	-	4 447	4 447	-
Kredyt w rachunku bieżącym	EUR	EURIBOR 1M + marża	21.06.2018	74	310	310	-
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M + marża	11.05.2018	-	4 485	4 485	-
Kredyty w rachunku kredytowym	PLN	WIBOR 1M + marża	18.05.2018	-	3 052	3 052	-
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 31.12.2017					17 096	17 096	-

20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
<i>Zobowiązania krótkoterminowe krótkoterminowe</i>		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20 541	31 006
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe z tytułu nabycia udziałów spółki zależnej	-	955
Kaucje/kwoty zatrzymane	1 248	619
Zobowiązania krótkoterminowe razem	21 789	32 580
Zobowiązania z tytułu umów	4 742	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe razem	4 742	-
<i>Zobowiązania długoterminowe</i>		
Kaucje/kwoty zatrzymane	1 637	1 589
Zobowiązania długoterminowe razem	1 637	1 589
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe razem	28 168	34 169

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-75-dniowych.

Na dzień 30 września 2018 roku Spółka posiadała 2.885 tys. PLN pozostałych zobowiązań finansowych. Na kwotę tę składają się głównie otrzymane od kontrahentów wadia i kaucje.

21. Inne istotne zmiany

Poniżej przedstawiono pozostałe zmiany, które miały wpływ na aktywa, zobowiązania i kapitały.

21.1. Kapitałowe papiery wartościowe

Spółka posiadała na dzień 30 września 2018 r. akcje spółek notowanych na GPW. W dniu 6 lutego 2018 roku Emitent sprzedał walory finansowe za kwotę 88 tys. zł. W wyniku tej transakcji Spółka osiągnęła zysk w kwocie 2 tys. zł. Natomiast we wrześniu 2018 roku Emitent zakupił 88 akcji spółki notowanej na GPW za kwotę 2 tys. zł.

Spółka prezentuje posiadane akcje w pozycji pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych na dzień 30 września 2018 roku oraz na dzień bilansowy kończący się 31 grudnia 2017 roku.

Wartość godziwa akcji spółek notowanych na giełdzie ustalone były w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku, był to pierwszy poziom hierarchii wartości godziwej.

21.2. Sprawy sądowe

Poniżej przedstawiono sprawy sądowe przeciwko Spółce:

W prezentowanym okresie nie wystąpiły istotne sprawy przeciwko Spółce.

Poniżej przedstawiono sprawy sądowe z powództwa Spółki:

OPIS SPRAW SĄDOWYCH
<p><u>Sprawa restrukturyzacyjna Dom M4 Sp. z o.o.</u></p> <p>Sprawa restrukturyzacyjna dłużnika Projprzem Makrum S.A tj. Dom M - 4 Sp. z o.o., która zgłosiła wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego w trybie przyspieszonym. Projprzem S.A. ma zgłoszoną wierzytelność w wysokości 2.314.655,96 zł. Propozycja układowa dłużnika w postępowaniu w stosunku do grupy wierzycieli, w której znajduje się Spółka jest redukcja należności głównej o 25% i wszystkich odsetek oraz kosztów procesu kosztów postępowania egzekucyjnego. W wyniku głosowania wierzycieli nad propozycją układu Sąd Rejonowy Bydgoszczy wydał postanowienie zatwierdzające przyjęcie układu. Zgodnie ze sprostowanym postanowieniem zatwierdzającym układ zredukowana należność powinna być uregulowana do dnia 31.03.2019r. W wyniku egzekucji poręczyciela hipotecznego dłużnika Spółka na poczet w/w wierzytelności otrzymała kwotę 350 298,83 PLN. Pozostała wierzytelność nie została uregulowana. Projprzem Makrum S.A. wniosła o uchylenie układu ponosząc m.in., że układ nie jest realizowany. W wyniku otrzymanej kwoty Spółka dokonała odwrócenia odpisu aktualizującego wartość należności w kwocie 342 tys. PLN.</p>

21.3. Zobowiązania warunkowe

W tabeli poniżej zaprezentowano należności i zobowiązania warunkowe PROJPRZEM MAKRUM S.A. na dzień 30.09.2018 roku:

NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Poręczenie spłaty należności	2 538	2 538
Gwarancje	1 550	1 603
Należności warunkowe ogółem	4 088	4 141
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Poręczenie spłaty zobowiązań	13 259	14 045
Gwarancje	11 712	16 648
Inne zobowiązania warunkowe	-	2 836
Zobowiązania warunkowe ogółem	24 971	33 529

21.4. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2018 roku jak i na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania inwestycyjne nie wystąpiły.

21.5. Kapitał własny

KAPITAŁ PODSTAWOWY	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Liczba akcji	5 982 716	5 982 716
Wartość nominalna akcji (PLN)	1	1
Kapitał podstawowy (tys. PLN)	5 983	5 983

Na dzień 30.09.2018 z ogólnej liczby akcji 5.982.716 sztuk, żadna akcja nie była uprzywilejowana. Na dzień publikacji sprawozdania finansowego ogólna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu równa była ilości akcji i wynosiła 5.982.716 głosów. Z ogólnej liczby akcji 5.982.716 sztuk, 541.750 sztuk akcji serii A było akcjami imiennymi (bezuprzywilejowania), a pozostała część akcji serii A, akcje serii A-1, B, C, D oraz E, tj. łącznie 5.440.966 sztuk akcji było akcjami zwykłymi na okaziciela. Akcje wszystkich serii mają jednakowe prawa co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Jedynym Akcjonariuszem posiadającym na dzień publikacji sprawozdania finansowego ponad 5% w ogólnej liczbie głosów jest Grupa Kapitałowa IMMOBILE S.A, która wraz z podmiotami zależnymi posiada 3.932.370 sztuk akcji stanowiących 65.73% kapitału akcyjnego i dających 65.73% głosów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

21.6. Zarządzanie kapitałem

Nie wystąpiły istotne zmiany celów, zasad i procedur zarządzania kapitałem.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
<i>Kapitał:</i>		
Kapitał własny	93 849	94 304
<i>Źródła finansowania ogółem:</i>		
Kapitał własny	93 849	94 304
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	17 583	17 096
Leasing finansowy	3 474	5 191
Źródła finansowania ogółem	114 906	116 590
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	0,80	0,81
<i>EBITDA</i>		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	14 498	11 483
Amortyzacja	2 218	2 671
EBITDA	16 716	14 154
<i>Dług:</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	17 583	17 096
Leasing finansowy	3 474	5 191
Dług	21 057	22 286
Wskaźnik długu do EBITDA*	1,26	1,57

EBITDA - nie jest to miarą zdefiniowaną w MSSF, spółka na potrzeby powyższej kalkulacji określiła ją, jako: zysk z działalności operacyjnej powiększony o koszty amortyzacji. Dla okresu 30.09.2018 EBITDA dotyczy okresu 9 miesięcy 2018 roku.*

21.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów śródrocznego skróconego sprawozdania z przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się z następujących pozycji:

	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w PLN	118	13
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	1 287	277
Środki pieniężne w kasie	3	2
Środki pieniężne w kasie walutowej	34	37
Środki pieniężne podlegające ograniczeniu dysponowania	-	254
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	1 442	583

21.8. Inne wybrane ujawnienia wymagane przez MSR 34:

21.8.1 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk na akcję liczony jest według formuły zysk netto przypadający akcjonariuszom Spółki podzielony przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w obrocie w danym okresie.

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego jak i rozwodnionego zysku na akcję Spółka stosuje w liczniku kwotę zysku netto przypadającego akcjonariuszom Spółki tzn. nie występuje efekt rozwadniający wpływający na kwotę zysku.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję (liczba akcji pomniejszona została o ilość posiadanych przez Spółkę akcji własnych):

ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane, przekształcone)
<i>Liczba akcji stosowana jako mianownik wzoru (poza akcjami własnymi)</i>		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	5 982 716	5 982 716
<i>Działalność kontynuowana</i>		
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	6 127	5 640
Podstawowy zysk (strata) na akcję (PLN)	1,02	0,94

21.9. Leasing

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka nie zawarła nowych umów leasingowych jak i najmu długoterminowego na użytkowanie samochodów.

Od 01 stycznia do 30 września 2018 roku Spółka spłaciła zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości 1.681 tys. PLN.

	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Stan na 30.09.2018				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	2 657	915	-	3 573
Koszty finansowe (-)	(73)	(26)	-	(99)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 584	890	-	3 474

	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Stan na 31.12.2017				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	2 187	3 221	-	5 408
Koszty finansowe (-)	(150)	(67)	-	(217)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 037	3 154	-	5 191

WARTOŚĆ BILANSOWA RZECZOWYCH ATYWÓW TRWAŁYCH W LEASINGU FINANSOWYM	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwale	Razem
Stan na 30.09.2018					
Wartość bilansowa brutto	724	12 269	1 087	77	14 157
Zmniejszenia związane z wykupem, umorzeniem	(724)	(906)	(636)	(77)	(2 343)
Wartość bilansowa netto	-	11 363	451	-	11 814

WARTOŚĆ BILANSOWA RZECZOWYCH ATYWÓW TRWAŁYCH W LEASINGU	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwale	Razem
Stan na 31.12.2017					
Wartość bilansowa brutto	724	1 419	261	77	2 481
Zwiększenia związane z połączeniem (+)	-	10 692	-	-	10 692
Zwiększenia związane z nabyciem (+)	-	-	2 263	-	2 263
Zmniejszenia - wykup, likwidacja (-)	-	-	(39)	-	(39)
Amortyzacja (-)	(10)	(265)	(216)	(77)	(568)
Przekwalifikowanie do aktywów dostępnych do sprzedaży (-)	(714)	(1 318)	(86)	-	(2 118)
Wartość bilansowa netto	-	10 528	2 183	-	12 711

Charakterystyka zobowiązań finansowych (leasing) wycenianych według zamortyzowanego kosztu:

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w PLN	krótkoterm.	długoterm.
Stan na 30.09.2018							
Umowy leasingu do 1 roku	PLN	zmienna w op. O WIBOR 1M	1 rok	-	-	-	-
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	zmienna	1 rok	-	527	132	395
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	zmienna	1 rok	-	2 169	2 169	-
Umowy leasingu do 1 roku	PLN	zmienna	1 rok	-	66	66	-
Umowy leasingu powyżej 3 lat	EUR	zmienna w op. O. EURIBOR 1M	3 lat	160	712	217	495
Leasing finansowy na dzień 30.09.2018					3 474	2 584	890

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w PLN	krótkoterm.	długoterm.
Stan na 31.12.2017							
Umowy leasingu do 1 roku	PLN	zmienna w op. O WIBOR 1M	1 rok	-	7	7	-
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	zmienna	4 lata	-	768	269	499
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	zmienna	3 lata	-	2 653	648	2 005
Umowy leasingu do 1 roku	PLN	zmienna	1 rok	-	898	898	-
Umowy leasingu powyżej 3 lat	EUR	zmienna w op. O. EURIBOR 1M	5 lat	196	865	215	650
Leasing finansowy na dzień 31.12.2017					5 191	2 037	3 154

22. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany ryzyka finansowego jak również celów i zasad zarządzania tym ryzykiem.

Na dzień 30 września 2018 roku Spółka posiadała kontrakty walutowe typu forward o wartości 5.704 tys. EUR. Wycena dokonana na dzień bilansowy wykazała zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w kwocie 37 tys. zł.

23. Instrumenty finansowe

Wartość godziwa instrumentów finansowych nie różni się od ich wartości bilansowej.

Według oceny Spółki wartość godziwa środków pieniężnych, należności handlowych, zobowiązań handlowych, kredytów w rachunku bieżącym i kredytowym, pożyczek, pozostałych zobowiązań krótkoterminowych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, nie odbiega od wartości bilansowych. Jest to spowodowane głównie krótkim terminem zapadalności.

W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 30 września 2018 roku oraz w 2017 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z tych poziomów do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

24. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Różnice pomiędzy bilansowymi zmianami a zmianami wykazywanymi w rachunku przepływów pieniężnych	Zobowiązania i rezerwy
Saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku	36 093
Saldo na dzień 30 września 2018 roku	26 329
Zmiana	(9 764)
Zapłata za udziały zakupione od spółki zależnej - wyłączenie zapreztowane w działalności inwestycyjnej	955
Prezentacja w rachunku przepływów pieniężnych	(8 809)

25. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana nie występuje.

26. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Następujące tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych ze wszystkimi podmiotami powiązanymi (spółkami zależnymi) z Grupy za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 i dzień 31 grudnia 2017 roku:

INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH- SPRZEDAŻ I NALEŻNOŚCI	SPRZEDAŻ		NALEŻNOŚCI	
	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Sprzedaż do:				
Jednostek powiązanych - należności handlowe	55 051	45 362	9 996	18 108
Jednostek powiązanych - należności z tytułu sprzedaży udziałów	-	-	631	631
Razem	55 051	45 362	10 627	18 739

INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH - ZAKUP I ZOBOWIĄZANIA	ZAKUP		ZOBOWIĄZANIA	
	od 01.01 do 30.09.2018 (niebadane)	od 01.01 do 30.09.2017 (niebadane)	30.09.2018 (niebadane)	31.12.2017
Zakup od:				
Jednostek powiązanych - zobowiązania handlowe	4 800	4 764	2 420	4 953
Jednostek powiązanych - zobowiązania z tytułu nabycia udziałów	-	-	-	955
Razem	4 800	4 764	2 420	5 908

INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH - POŻYCZKI	30.09.2018 (niebadane)		31.12.2017	
	Udzielone/ Otrzymane w okresie	Saldo	Udzielone/ Otrzymane w okresie	Saldo
Pożyczki udzielone:				
Jednostkom powiązanym	3 660	4 039	6 348	2 503
Razem	3 660	4 039	6 348	2 503
Pożyczki otrzymane:				
od Jednostek powiązanych	3 000	-	960	-
Razem	3 000	-	960	-

Warunki transakcji przeprowadzonych z podmiotami powiązanymi nie odbiegają od transakcji przeprowadzanych na zasadach rynkowych.

W prezentowanym okresie Spółka nie dokonywała żadnych transakcji na rzecz kluczowego personelu kierowniczego, poza wynagrodzeniem.

27. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia.

Bydgoszcz, dnia 15 listopada 2018 roku

Podpisy Zarządu:

Wiceprezes Zarządu
Andrzej Goławski

Wiceprezes Zarządu
Dariusz Szczechowski

Prezes Zarządu
Piotr Szczebblewski

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

BUCHALTER Sp. z o.o.
Dagmara Rydzyńska